

REGLAMENT REGULADOR DEL PROCEDIMENT PER A LES DECLARACIONS DE LA SITUACIÓ DE RISC DE MENORS EN EL MUNICIPI DE QUART DE POBLET.

El Ple de l'Ajuntament, en la sessió que tingué lloc el dia vint-i-nou d'agost de dos mil dènou, aprovà el Reglament regulador del procediment per a les declaracions de la situació de risc de menors en el municipi de Quart de Poblet. L'acord es va publicar en el BOP núm. 176, de data 12-IX-2019. Havent finalitzat el termini d'exposició al públic sense que s'hi hagen presentat reclamacions ni suggeriments, l'aprovació ha esdevingut definitiva. (BOP núm. 221 de data 18-XI-2019)

El text íntegre és del tenor literal següent:

PREÀMBUL

I. DISPOSICIONS GENERALS

- 1.OBJECTE
- 2.PRINCIPIS RECTORS DE L'ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA

II. PROCEDIMENT

- 3.INICIACIÓ
- 4.TRAMITE D'AUDIÈNCIA
- 5.ORDENACIÓ I INSTRUCCIÓ
- 6.DE LA INVESTIGACIÓ
- 7.FINALITZACIÓ, RESOLUCIÓ I NOTIFICACIÓ
- 8.EXECUCIÓ DE MESURES
- 9.MESURES I ACTUACIONS

III. COMISSIÓ TÈCNICA DE RISC EN INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

- 10.COMPOSICIÓ
- 11.FUNCIONS
- 12.FUNCIONAMENT

IV. DISPOSICIONS FINALS

- 13.PRIMERA
- 14.SEGONA. RECURSOS
- 15.SEGONA. ENTRADA EN VIGOR

V. ANNEXOS

- 1.MODEL DE PLA D'INTERVENCIÓ
- 2.MODEL D'ACTA DE TRÀMIT D'AUDIÈNCIA
- 3.MODEL DE RESOLUCIÓ D'INICI D'EXPEDIENT DE DECLARACIÓ DE RISC
- 4.MODEL DE RESOLUCIÓ DE DECLARACIÓ DE RISC
- 5.MODEL D'ACTA DE LA COMISSIÓ TÈCNICA DE RISC

PREÀMBUL

D'acord amb l'article 39.1 de la Constitució Espanyola, "els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família". Això significa que totes les administracions públiques són responsables, dins de les seues competències, de proporcionar a les famílies que ho necessiten, serveis per al compliment de les seues responsabilitats, per a atendre les seues necessitats bàsiques i per a donar-los suport quan travessen situacions d'especial dificultat.

Al nostre país hi ha tres nivells administratius: Administració General de l'Estat, Comunitats Autònomes i Corporacions Locals. La distribució de competències administratives i jurídiques queda repartida entre els nivells esmentats, segons que estableixen les normes en vigor.

La Generalitat Valenciana, en l'exercici de la seua competència, regula mitjançant la Llei 3/2019, de 18 de febrer, el sistema de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana, i estableix una intervenció primària d'atenció bàsica, que desenvolupen les entitats locals a través dels equips municipals de serveis socials. Entre els serveis socials d'atenció primària de competència municipal es defineixen:

- El servei de prevenció i intervenció amb les famílies que s'encarregarà de la prevenció i avaluació de les situacions de risc, així com el diagnòstic social i la intervenció de caràcter individual o familiar amb la infància i adolescència.
- El servei d'infància i adolescència, desenvolupant actuacions d'atenció integral i suport a la infància i l'adolescència en situació de vulnerabilitat o desprotecció.

Per tant, segons la nova Llei 3/2019, de 18 de febrer, correspon als Serveis Socials d'atenció primària municipals, la programació, implantació i gestió de la intervenció en les situacions de risc de menors.

La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, de Modificació Parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil va introduir per primera vegada, la distinció dins de les situacions de desprotecció social del menor, entre situacions de risc i situacions de desemparament que donen lloc a graus diferents d'intervenció de l'entitat pública. En les situacions de risc de qualsevol índole que perjudiquen el desenvolupament personal o social del menor però que no aconseguen la gravetat suficient per a justificar la seua separació del nucli familiar, la citada intervenció protectora s'orientarà a disminuir i eliminar dins de la institució familiar els factors de risc.

La Llei 12/2008 de 3 de juliol, de la Generalitat, de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana, establia la competència de les entitats locals quant a la detecció, valoració, apreciació i declaració de les situacions de risc de qualsevol índole que perjudiquen el desenvolupament personal o social del menor (art.96).

Posteriorment, la recentment aprovada Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de Drets i Garanties de la Infància i Adolescència, incideix amb major profunditat en el concepte "Declaració de Risc". L'article 103 de la llei recull que aquesta serà declarada per resolució motivada de l'òrgan que en tinga atribuïda la competència per les disposicions d'organització local, a proposta d'un òrgan col·legiat interdisciplinari, i amb l'audiència prèvia de la persona protegida, i fa directa referència al que estableix la Llei orgànica 1/1996 de Protecció Jurídica del Menor.

Igualment, el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor a la Comunitat Valenciana, aprovat per Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià, modificada per Decret 28/2009, de 20 de febrer, estableix en l'article 2; "que les entitats locals, en el marc de les competències atribuïdes per la legislació d'acció social i de protecció de menors i per les normes reguladores del règim

local, seran competents per a exercir les següents funcions en matèria de protecció social de menors:

1. Prevenció de situacions de desprotecció social i desarrelament familiar.
2. Informació, orientació i assessorament als menors i a les famílies.
3. Apreciació, intervenció i aplicació de les mesures oportunes en situacions de risc.
4. Intervenció familiar.
5. Detecció i diagnòstic de situacions de desemparament i proposta de mesures protectores a l'òrgan autonòmic.
6. Seguiment de les mesures de protecció adoptades per l'òrgan autonòmic.
7. Participació en els programes d'acolliment familiar i adopció de menors, en les fases d'informació, captació i formació de famílies, així com en els seguiments d'acolliments i adopcions.
8. Disseny, implantació i avaluació de programes de reinserció social.
9. Altres intervencions en matèria de protecció social de menors que els siguen atribuïdes per aquesta o per altres normes.

Correspon a les entitats locals la competència per a apreciar i intervindre en situacions de risc i per a executar les mesures de suport familiar adoptades a fi de disminuir o erradicar els factors que les provoquen, així com dur a terme el seguiment de l'evolució del menor en la família, exceptuant allò que disposa la guarda voluntària. Aquesta competència de les entitats locals davant situacions de risc s'exercirà pels equips municipals de serveis socials d'atenció primària (art. 17, Decret 28/20009, de 20 de febrer).

En les situacions de risc, l'actuació dels serveis socials municipals es dirigirà a procurar l'atenció de les necessitats dels xiquets o adolescents, millorant-ne el medi familiar, i específicament, i dins de la voluntària col·laboració dels pares/mares o tutors dels menors, estarà orientada a aconseguir:

1. La integració i el manteniment dels menors en el seu entorn familiar.
2. La disminució dels factors de dificultat social que incidisquen en la situació personal i social dels menors.
3. La promoció dels factors de protecció social dels menors amb la seua família.
4. La prevenció de situacions de desarrelament familiar.
5. Les situacions de risc s'atendran mitjançant les mesures de suport familiar que es descriuen més endavant.

Apreciada la situació de risc i establert el programa d'intervenció, els pares/mares o tutors han de col·laborar activament en l'execució de les mesures de suport acordades. Aquesta col·laboració podrà ser plasmada en document administratiu. L'agreujament o persistència de la situació de risc per la negativa o per la manifesta falta de col·laboració dels pares/mares o tutors, podrà donar lloc a la declaració de desemparament dels menors.

Es considera situació de risc per als menors, aquella que, per circumstàncies personals, interpersonals o de l'entorn, ocasiona un perjudici per al desenvolupament i/o benestar personal o social d'aquells sense que siga necessària l'assumpció de la tutela per ministeri de la llei per a adoptar les mesures encaminades a la seua correcció.

En les situacions de risc, el perjudici que afecta al menor no assoleix la gravetat **suficient** per a justificar la seua separació del nucli familiar, per la qual cosa la intervenció de l'Administració es limita a intentar eliminar, dins de la institució familiar, els factors de risc.

Segons el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor a la Comunitat Valenciana, aprovat per Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià, en l'article 16, són situacions de risc les següents:

1. La negligència en l'atenció física, psíquica o educativa del menor per part dels pares, tutors o guardadors sempre que les omissions en la cura d'aquell siguen esporàdiques i lleus.
2. La utilització de l'abús físic o emocional, sempre que no es produïsquen episodis greus de maltractament i/o no hi haja un patró crònic de violència en la dinàmica relacional familiar.
3. Aquelles potencialment perjudicials per al desenvolupament físic, psíquic i emocional en les quals el menor té una satisfactòria i adequada relació amb algun dels membres de la família, o bé una edat i un estatus físic, cognitiu, emocional o temperamental que redueix la seua vulnerabilitat davant d'aquestes.
4. Aquelles de precarietat, dificultat d'afrontament de la realitat social, dificultats parentals i relacionals, o unes altres potencialment perjudicials per al menor, en les quals es compta amb el consentiment i col·laboració dels pares, tutors o cuidadors per a la seua superació, que es podran abordar des dels recursos generals disponibles en la comunitat, així com amb recursos especialitzats que es puguen dur a terme amb la família sense necessitat d'assumir la tutela del menor.
5. Qualsevol altra situació que produïska en el menor un perjudici en el seu desenvolupament físic o psíquic, la magnitud del qual es considere inferior al que es derivaria si s'assumia la tutela per ministeri de la llei.

Així doncs, l'acció protectora en les situacions de risc correspon als serveis socials municipals i tindrà per objecte salvaguardar i restituir els drets de la persona protegida, mitjançant una actuació en el propi medi que permeta disminuir els factors de risc i potenciar els de protecció, de manera que pugua continuar en el seu entorn familiar sense menyscapte del seu benestar ni del seu desenvolupament. (art.100, Llei 26/2018). És per això que cal regular el procediment municipal que s'ha de seguir per a les declaracions de risc (art. 103, Llei 26/2018) d'acord amb el reglament següent.

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte:

Aquest reglament estableix i regula el procediment per a resoldre, per part d'aquest Ajuntament, les declaracions de la Situació de Risc dels menors que residisquen o es troben transitòriament en el municipi de Quart de Poblet.

Article 2. Principis rectors de l'actuació administrativa:

Les actuacions d'atenció als menors que duga a terme aquesta Corporació en l'exercici de les seues competències s'ajustaran amb caràcter general als criteris i línies d'actuació establides en la legislació vigent en matèria de protecció de menors, especialment atenció al principi de la supremacia de l'interés dels menors.

Així mateix, s'ajustarà als principis de coordinació, col·laboració, cooperació i informació recollits en els articles 10, 55 i següents de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de les Entitats Locals i en l'article 10 del Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor en la Comunitat Valenciana, segons el qual totes les administracions públiques estan obligades a prestar la col·laboració necessària en la prevenció de les situacions de risc i desemparament de menors i en l'execució de les mesures de protecció previstes en aquesta norma.

TÍTOL II PROCEDIMENT

Article 3. Iniciació:

- 1) El procediment de declaració de risc s'iniciarà:
 - a) D'ofici quan es detecten indicadors d'una possible situació de risc a través de les diferents actuacions dels Serveis socials municipals.
 - b) A instàncies de part quan es comuniquen o denuncien una possible situació de risc d'un o una menor. A aquest respecte es garantiran els principis de reserva i confidencialitat, i es recorda l'obligació de la ciutadania de comunicació d'acord amb l'article 13.1 de la Llei orgànica 1/1996 i article 156 de la Llei 12/2008 de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana: "Tota persona o autoritat i especialment aquells que per la seua professió o funció detecten una situació de risc o possible desemparament d'un menor, el comunicaran a l'autoritat o als seus agents més pròxims sense perjudici de prestar-li l'auxili immediat que necessite."
- 2) El personal dels serveis socials municipals en tindre coneixement d'una possible situació de risc elaborarà una proposta d'inici de procediment administratiu de declaració de risc, dirigida a la Comissió Tècnica de Risc en Infància i Adolescència composta per personal tècnic designat per l'Alcaldia o Regidoria amb la delegació de serveis socials, segons s'estableix en aquest reglament. Tot això sense perjudici de l'elaboració del projecte d'intervenció personal, social i educatiu familiar, designant a una persona professional de referència (art. 101 de la Llei 26/2018 de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana).
- 3) Mitjançant resolució, l'Alcaldia, a proposta de la Comissió Tècnica de Risc en Infància i Adolescència, incoarà l'expedient per a la possible declaració de risc, amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no de la declaració de risc, i designarà un/a instructor/a de l'expedient.

Article 4. Ordenació, Instrucció i tràmit d'audiència:

1. Una vegada acordada la incoació de l'expedient, l'òrgan instructor comprovarà que a l'inici del procediment s'ha notificat de manera comprensible a les persones interessades, pare/mare o tutors del menor, així com als menors, si tenen judici suficient o si tenen complits els dotze anys. Si no s'ha fet, es durà a terme per l'òrgan instructor.

2. L'òrgan instructor de l'expedient impulsarà d'ofici el procediment fins a la seua conclusió, de conformitat amb els principis generals del procediment administratiu.
3. Per a l'adequada instrucció de l'expedient se sol·licitaran tots els documents, informes tècnics, socials, psicològics, sanitaris o pedagògics que siguen necessaris per al complet coneixement i valoració de la situació del menor i de les possibilitats d'actuació en la seua pròpia família.
4. Una vegada finalitzat l'apartat anterior, l'òrgan instructor citarà les persones interessades per a la realització del tràmit d'audiència per si decideixen fer al·legacions personalment davant la instrucció o davant altres instàncies, i en quedarà constància en una acta d'audiència. Si es realitzaren davant els diferents serveis, aquests admetran aquestes al·legacions i les comunicaran al més prompte possible a l'òrgan instructor, en un període de quinze dies una vegada rebuda la citació.

Article 5. De la investigació.

1. Les investigacions contindran tota la informació possible en relació al nucli convivència i relacional de la família: economia, treball o ocupació, educativa i/o formativa, el context social, així com el sanitari i uns altres que es consideren rellevants.
2. Si com a resultat de les investigacions efectuades, es considera que s'hi pot donar una situació de desemparament, l'òrgan instructor ho comunicarà immediatament a l'òrgan de la Comunitat Autònoma competent en aquesta matèria; quedarà d'ofici suspès el procediment de declaració de risc des de la data de la comunicació a aquest òrgan, fins que aquesta comuniqui als serveis socials municipals la declaració que ha dut a terme. Si es declara el/la menor en desemparament, s'arxivarà el procediment. Si no es declara la situació de desemparament per l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, s'alçarà la suspensió i es continuarà amb la tramitació de l'expedient de declaració de risc.
3. Si es considera, després de les investigacions oportunes, que s'han d'adoptar mesures d'auxili immediat abans de la finalització del procediment, s'informarà del cas per la Comissió Tècnica de Risc en Infància i Adolescència, i es procedirà a la redacció d'un pla urgent d'intervenció que podrà ser ampliat, modificat o reafirmat en la resolució final del procediment.
4. Si es considera, després de les indagacions oportunes, que la situació del menor no té les característiques per a la declaració de risc es procedirà sense més tràmit a l'arxivament de l'expedient i es notificarà aquesta circumstància a les persones interessades.

Article 6. Finalització: Resolució i Notificació

1. Posarà fi a les actuacions la resolució motivada de l'Alcaldia o de la regidoria delegada de serveis socials. La resolució contindrà necessàriament algun dels següents pronunciaments:
 - a) Declaració de la situació de risc del/la menor amb el seu corresponent Pla d'Intervenció individual i psicosociofamiliar, amb indicació de la temporalitat de la declaració de risc i de les conseqüències de l'incompliment de les indicacions del pla d'intervenció.
 - b) Resolució de la inexistència de la situació de risc.

c) Quan s'aprecie l'existència d'una possible situació de desemparament, a més de declarar la situació de risc, es farà trasllat, a l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, de la possible situació de desemparament.

2. La resolució es notificarà de legal forma al pare/mare o tutor/a, i es comunicarà a l'òrgan de la Comunitat Valenciana competent en matèria d'atenció als menors.

Article 7. Execució de mesures

1. Una vegada acordada la resolució de declaració de la situació de risc, l'equip de serveis socials executarà i coordinarà l'aplicació del Pla d'Intervenció individual i sociofamiliar

2. Trimestralment es durà a terme una valoració amb la corresponent proposta tècnica sobre el compliment del Pla d'Intervenció individual i sociofamiliar aprovat.

3. En el cas que implique modificacions de les mesures incloses en el pla d'intervenció, es comunicarà a les parts interessades.

4. Amb l'informe previ de la Comissió Tècnica de Risc en Infància i Adolescència, l'òrgan municipal competent podrà resoldre la finalització de la declaració de risc.

5. La resolució de finalització de la declaració de risc es notificarà al pare, mare o tutors legals, com també a l'òrgan de la Comunitat Valenciana competent en matèria de menors.

Article 8. Mesures i Actuacions.

Les situacions de risc es resolen mitjançant mesures de suport familiar dirigides a cobrir les necessitats bàsiques dels menors i millorar-ne l'entorn familiar, amb l'objectiu de mantindre'l en aquest entorn en unes condicions adequades que permeten el seu desenvolupament integral.

Correspon als serveis socials municipals el desenvolupament i aplicació dels recursos i prestacions de suport a la família, que podran ser de caràcter professional, econòmiques i tecnològiques.

1. S'entén per mesures de suport de caràcter professional, les intervencions de caràcter socioeducatiu o terapèutic desenvolupades per professionals en favor del menor i de la seua família, tendents a la prevenció de situacions de desarrelament familiar. També tenen aquesta consideració els serveis prestats a la família per les diferents institucions que faciliten el desenvolupament de la vida familiar i permeten una millor atenció als menors.

2. S'entén per mesures de suport de caràcter econòmic, les prestacions o ajudes dineràries, de caràcter puntual o periòdic, proveïdes per les administracions competents amb la finalitat de millorar la qualitat de vida i l'autonomia, l'atenció a situacions d'urgència, l'atenció sociosanitària o la cobertura de les necessitats bàsiques, que permeten a la ciutadania aconseguir un nivell de vida digne.

3. Les prestacions tecnològiques comprenen aquelles prestacions d'assistència tecnològica i ajudes de caràcter instrumental destinades a la protecció, manteniment o millora de l'autonomia i inclusió social i garantia per a l'accessibilitat universal.

TÍTOL III. COMISSIÓ TÈCNICA DE RISC EN INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Article 9. Composició

L'Alcaldia o la Regidoria amb competència delegada en serveis socials nomenarà el personal que formarà la Comissió de Menors que estarà integrada almenys per:

- Coordinador del departament de Serveis Socials, qui n'exercirà la presidència..
- La persona professional de l'assessoria jurídica de serveis socials d'atenció primària, qui tindrà funcions de secretària de la comissió que elevarà acta dels acords adoptats.
- Tot el personal tècnic mitjà de serveis socials del departament de Serveis Socials, amb responsabilitat en menors.
- Una professional de l'especialitat de psicologia del departament de serveis socials d'atenció primària bàsica.
- Una professional de l'especialitat de psicologia de l'equip específic d'infància i adolescència (EEIA).
- Es podrà completar amb qualsevol altre perfil professional dels serveis socials municipals que es considere necessari per a l'adequat compliment de les finalitats.

Article 10. Funcions

La comissió tècnica de risc en infància i adolescència s'encarregarà de:

1. Valorar la possible situació de risc dels menors.
2. Recaptar la informació necessària per a l'adequada valoració dels casos proposats.
3. Elevar proposta de resolució de declaració de risc de menors.
4. Proposar un pla d'intervenció per al/la menor i la seua família, establint les mesures necessàries per a superar els factors de risc.
5. Les mesures i actuacions a adoptar s'articularen en un programa d'intervenció familiar, que contemplarà la seua temporalitat i la col·laboració de la família amb el personal de serveis socials en l'execució del programa d'intervenció acordat.

Article 13. Funcionament

1. La comissió tècnica de risc en infància i adolescència es reunirà quan hi haja una proposta del personal de serveis socials d'inici de procediment administratiu de declaració de risc.
2. La comissió serà convocada per la coordinació del departament de serveis socials, en el termini màxim de deu dies hàbils des de la proposta d'inici del procediment.
3. Els acords s'adoptaran per la majoria de les persones presents en la sessió de la comissió.
4. Dels acords adoptats s'elevarà acta per la persona que exercisca les funcions de secretària.
5. La presidència de la comissió podrà sol·licitar l'assistència de professionals relacionats amb el cas, en qualitat d'assessoria, amb veu, però sense vot en les deliberacions de la comissió.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. Es faculta l'Alcaldia o Regidoria delegada de Serveis Socials a:

1. Resoldre els dubtes d'interpretació d'aquesta normativa, o qualsevol eventualitat no recollida en aquesta.
2. L'aprovació de tots els documents normalitzats que siga necessari per a l'aplicació d'aquesta normativa.
3. A dictar totes les resolucions que calguen amb vista al desenvolupament i execució dels plans d'intervenció individual i sociofamiliar.

SEGONA. La vigència de les declaracions de risc és definida per la temporalitat del pla d'intervenció. Les declaracions de risc deixaran d'estar vigents:

1. En finalitzar el pla d'intervenció sense que hi haja una nova proposta de declaració de risc.
2. En complir els menors la majoria d'edat.

TERCERA. Les resolucions dictades en virtut d'aquest Reglament són recurribles davant l'ordre jurisdiccional civil d'acord amb el que estableixen els articles 779 i 780 de la Llei d'Enjudiciament Civil (Llei 1/2000, de 7 de gener), i en la disposició addicional tercera del Reglament de mesures de protecció jurídica del menor a la Comunitat Valenciana, aprovat per Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià. Sense perjudici de qualsevol altre recurs o reclamació prèvia que siga procedent.

QUARTA. Aquest Reglament entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Butlletí Oficial de la Província*."

Contra aquest acord, que és definitiu en via administrativa, es podrà interposar directament recurs contenciós administratiu, en el termini de dos mesos, a comptar des de l'endemà de la publicació d'aquest edicte en el *Butlletí Oficial de la Província*, davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposen els articles 10-1.b) i 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa i article 112 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Aquest Reglament entrarà en vigor en la forma prevista en l'article 70.2, en relació amb l'article 65.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.